

Nebojša Čokorilo

Radovan Čokorilo

Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Novi Sad

POVEZANOST FIZIČKE AKTIVNOSTI DEVOJČICA I NJIHOVIH RODITELJA SA ODNOSOM RODITELJA PREMA FIZIČKOJ AKTIVNOSTI

UVOD

Koliko je značajan odnos prema fizičkom vežbanju roditelja? predmet je izučavanja mnogih istraživača iz različitih oblasti. Sociološka struktura porodice ima itekako važan i bitan uticaj na decu. Uz socijalni status fizička aktivnost značajno utiče na rast i razvoj dece, njihovo ponašanje, funkcionisanje kao i odnos prema fizičkoj kulturi. Odnos prema fizičkom vežbanju je naročito interesantan do 11 godine kada se i formiraju navike za fizičkim vežbanjem. Smatra se da od odnosa roditelja prema fizičkom vežbanju uveliko zavisi kasniji odnos dece prema fizičkoj kulturi.

Cilj ovog istraživanja je utvrđivanje povezanosti fizičke aktivnosti devojčica i njihovih roditelja sa odnosom roditelja prema fizičkom vežbanju i fizičkoj aktivnosti uopšte. Ovaj rad je rađen u okviru naučno - istraživačkog projekta „Antropološki status i fizička aktivnost stanovništva Vojvodine“, koji realizuje Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja u Novom Sadu, a sufinansira Pokrajinski sekretarijat za nauku i tehnološki razvoj.

METOD

Uzorak ispitanika činilo je 205 roditelja učenika osnovnih škola, uzrasta od 6 - 7 godina iz Novog Sada, Sombora, Sremske Mitrovice, Bačke Palanke i Zrenjanina.

Podaci o fizičkoj aktivnosti devojčica i njihovih roditelja dobijeni su putem sledećih indikatora:

- Tokom tipične nedelje, koliko dana Vaše dete je fizički aktivno (vežba, trči, u proseku oko 20 - 30 minuta dnevno)?

- Tokom tipične nedelje, koliko dana podstičete Vaše dete da vežba, ili da bude fizički aktivno?
- Tokom tipične nedelje, koliko dana Vi (ili druga odrasla osoba u kući) učestvujete u fizičkoj aktivnosti sa svojim detetom?
- Tokom tipične nedelje, koliko dana Vi ili drugi član porodice obezbeđujete odvođenje ili prevoz Vašeg deteta do mesta gde može biti fizički aktivno ili da se bavi sportom?
- Tokom tipične nedelje, koliko dana Vi učestvujete u fizičkoj aktivnosti ili vežbanju (u slobodno vreme, ne na poslu), umerenog inteziteta, najmanje 30 minuta dnevno, bilo u kontinuitetu ili u "porcijama" od po 10 ili više minuta?

Nedeljna učestalost vežbanja dobijena je odabirom broja na skali od 0 do 7:

0 – niti jednom nedeljno

1 – jednom nedeljno

2 – dva puta nedeljno

3 – tri puta nedeljno

4 – četiri puta nedeljno

5 – pet puta nedeljno

6 – šest puta nedeljno

7 – sedam puta nedeljno.

Odnos roditelja prema fizičkoj aktivnosti procenjen je putem sledećeg indikatora:

- Ja lično uživam u fizičkoj aktivnosti i sportu.

Na skali je bilo potrebno odabrati jednu od pet ponuđenih tvrdnji:

1 - Veoma se ne slažem,

2 - Donekle se ne slažem,

3 - Neutralno,

4 - Donekle se slažem,

5 - Veoma se slažem.

Za utvrđivanje povezanosti fizičke aktivnosti devojčica i roditelja kao i odnosa roditelja prema istim, primenjen je „Hi – kvadrat test“.

REZULTATI

Dobijeni rezultati pokazuju (Tabela 1) povezanost između pozitivnog odnosa roditelja prema fizičkoj aktivnosti i nedeljne učestalosti zajedničkog vežbanja roditelja i devojčica.

Takođe je potvrđena povezanost između pozitivnog odnosa roditelja prema fizičkoj aktivnosti i njihovog aktivnog učešća u njima.

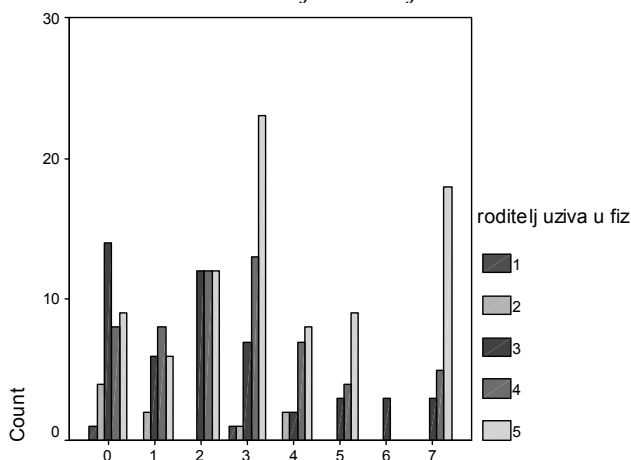
Tabela 1. "hi – kvadrat test"

Roditelj uživa u fizičkoj aktivnosti	Value	df	Sig.
Koliko je dana u nedelji dete fizički aktivno	33.754	28	.209
Koliko dana u nedelji roditelj podstiče dete na fizičku aktivnost	29.759	28	.375
Koliko dana roditelji učestvuju u aktivnosti sa detetom	44.872	28	.023
Koliko dana prevoze dete na fizičku aktivnost	42.155	28	.042
Koliko dana ima organizovan čas fizickog	16.505	20	.685
Koliko dana učestvuje roditelj u fizickoj aktivnosti	62.601	28	.000

- Roditelj uživa u fizičkoj aktivnosti * koliko dana roditelj učestvuje u aktivnosti sa detetom.

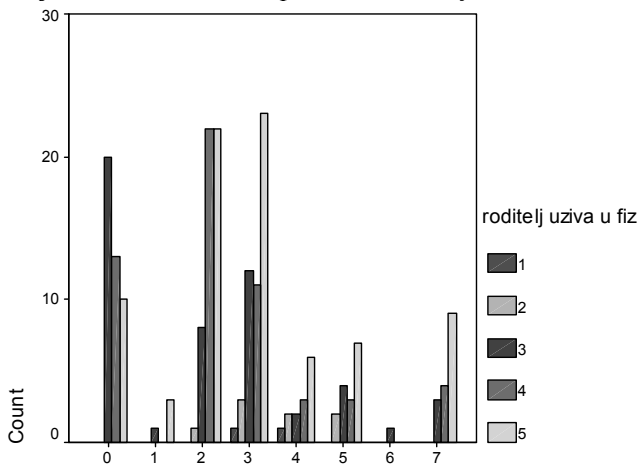
Roditelji koji najviše uživaju u fizičkoj aktivnosti su najviše i uključeni u fizičke aktivnosti sa svojom decom. Uz pomoć roditelja 51,1% devojčica vežba tri puta nedeljno a 69,2% devojčica sedam puta nedeljno. Kompletnu sliku možemo da vidimo na grafikonu 1.

Grafikon 1. Koliko dana roditelji učestvuju u aktivnosti sa detetom

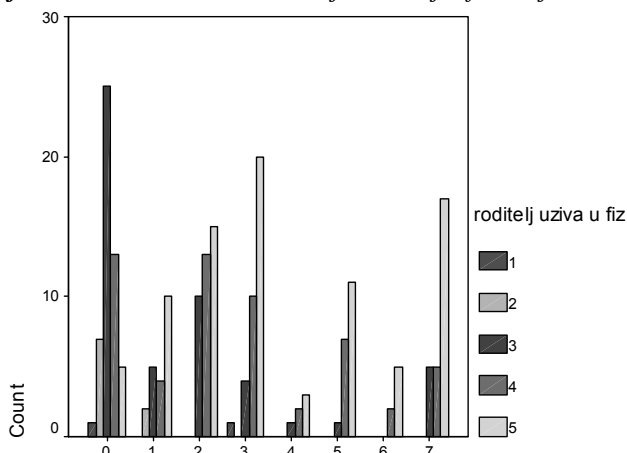
- Roditelj uživa u fizičkoj aktivnosti * koliko dana roditelji prevoze dete na fizičku aktivnost

U prevozu dece na fizičke aktivnosti prednjače roditelji koji imaju izrazito pozitivan stav prema fizičkom vežbanju, prevoze decu tri puta nedeljno i to 41,5%. Tri puta nedeljno je i standard za fizičko vežbanje dece te dobi, što znači da ih voze svaki dan. Roditelji koji se donekle slažu da uživaju u fizičkim aktivnostima voze decu dva puta vedeljno i to 46,0%. Prikaz imamo na grafikonu 2.

Grafikon 2. *Koliko dana prevoze dete na fizičku aktivnost*

- Roditelj uživa u fizičkoj aktivnosti * koliko dana roditelj učestvuje u fizičkoj aktivnosti

Roditelji koji uživaju u fizičkoj aktivnosti u pozitivnom smislu najviše zaokruženih odgovora pod (5 - Veoma se slažem) i najviše su fizički aktivni, 63% vežba tri puta nedeljno, a 57,1% vežba sedam puta nedeljno. Oni koji imaju najviše odgovora pod (4 - Donekle se slažem) vežbaju tri puta nedeljno i to njih 30,4%, a 25,0% vežba dva puta nedeljno. Roditelji koji imaju neutralan odnos prema uživanju u fizičkoj aktivnosti, njih 59,2% ne vežba uopšte. Kompletnu sliku možemo da vidimo na grafikonu 3.

Grafikon 3. *Koliko dana učestvuje roditelj u fizičkoj aktivnosti*

DISKUSIJA

Postavlja se pitanje da li su dobijeni očekivani podaci i interpretacijom rezultata dobijeni logično očekivani odgovori. Prateći statističku značajnost „hi – kvadrat test“ u Tabeli 1. na možemo a da ne primetimo da statistički nisu značajne varijable u kojima roditelji ne učestvuju aktivno u vežbanju sa decom ili oni sami ne vežbaju ili ih bar ne prevoze na trening. Značajne su one varijable u kojima je roditelj učestvovao sa decom i u kojima se vidi da on sam vežba. To nas navodi da devojčice starosti od 6 - 7 godina slede roditelje u ovakvom vidu fizičkog vežbanja i indetifikuju se sa njima. Bitnije je sa detetom lično vežbati ili biti sami aktivni, nego mu neposredno sugerisati na razne načine da ono vežba, a da mu se ne daje lični primer od strane roditelja. U sličnom istraživanju sa dečacima bile su značajne iste varijable osim „prevoza na trening“. To može da se objasni time da su devojčice osetljivije pa im treba pokloniti više pažnje.

Roditelji koji i sami imaju pozitivan stav prema vežbanju (uživaju u njemu) su i više aktivni sa svojom deco (vežbaju zajedno sa njima) dva ili tri puta, što je svakako dovoljno i preporuka za rekreativno vežbanje.

Kada se radi o vežbanju roditelja, vidimo da su fizički aktivni i oni roditelji koji su se na pitanje „Roditelj uživa u fizičkoj aktivnost“ izjašnjavali i sa 3 - Neutralno, 4 - Donekle se slažem, 5 - Veoma se slažem, što samo navodi na zaključak da i ako ne uživaju u fizičkom vežbanju ipak mu posvećuju dovoljno pažnje, jer su verovatno svesni njegovog pozitivnog uticaja na čoveka. Svakako bi u nekom drugom istraživanju trebalo ispitati ovu pojavu i tačno utvrditi koji to sociološko faktori utiču na ovu pojavu.

LITERATURA

1. Bičkei, A. (1986). *Razlike u socijalnom statusu i motoričkim sposobnostima između učenika specijalnih i redovnih osnovnih škola*. Diplomski rad, Novi Sad: Fakultet fizičke kulture.
2. Havelka, N. (1990). *Obrazovna i razvojna postignuća učenika na kraju osnovnog školovanja, psihološke monografije*. Beograd: institut za pedagoška istraživanja.
3. Hošek, A. (2004). *Elementi sociologije sporta II- Socijalni status i sport*. Leposavić: Fakultet za Fizičku kulturu.
4. Matić, M. (1990). *Idejna određenja fizičkog vaspitanja*. Beograd: Fizička kultura, br. 1-2.

RELATIONSHIP BETWEEN PHYSICAL ACTIVITIES OF GIRLS AND THEIR PARENTS WITH PERENTS' ATTITUDES PHYSICAL ACTIVITY

SUMMARY

Physical exercises are especially interesting with children until eleven years of age. That is the time when children can constitute habits for physical exercises. Passive attitude of girls towards physical exercises are the consequences of the same attitudes shared by parents. The research was conducted on the sample of 205 parents of elementary school - boys, aged 6-7 years from Novi Sad, Sombor, Sremska Mitrovica, Backa Palanka and Zrenjanin. Physical activities of boys and their parents were also evaluated by their parents. Girls aged 6-7 years take example of their parents relation to physical activities. Their parents should do exercises with their children, and not only give them suggestions how to do them.

Key words: physical activity, parents, children

„Dan“, 21. mart 2007.

НА ФИЛОЗОФСКОМ ФАКУЛТЕТУ У НИКШИЋУ ПРЕДСТАВЉЕН КОНГРЕС ЦРНОГОРСКЕ СПОРТСКЕ АКАДЕМИЈЕ

Висок ниво научних радова

Поводом предстојећих научних скупова Црногорске спортске академије јуче је на Филозофском факултету у Никшићу одржана конференција за штампу. О трећем конгресу ЦСА и четвртој Међународној конференцији „Спорт у 21. вијеку“, која ће бити одржана од 5. до 8. априла у Бијелој, говорили су доцдр Душко Бјелица, председник ЦСА и проф. др Радојица Марушић, декан Филозофског факултета, као и професори Студијског програма Физичка култура.

Душко Бјелица подјетио је између осталог да је са претходних конгреса и научних конференција до сада публиковано око 3.000 текстова. За овогодишњи конгрес, закључно са 20. мартom, прихваћена су 122 рада од 125 аутора. О значају предстојећег конгреса, односно научне конференције, можда

најбоље говори податак да су практично са свих научних институција из окружења послати радови, као и да ће се у Бијелој наћи декани скоро свих сродних Факултета са простора некадашње Југославије, а очекује се и долазак неколико руских академика. У Бијелој ће бити представљена и два научна скупа: „Нове технологије“ који ће бити одржан у Сарајеву и београдски конгрес „Менаџмент у спорту“. Конгрес ће имати четири сесије: Методологија рада у спорту, Нове технологије у спорту, Спорт и медицина и Друштвено-економски односи у спорту. Ова последња сесија имаће и четири подтеме: Спорт у функцији пре-

венције социо-патолошких појава, Физичко васпитање у функцији развоја дјече и

омладине, Менаџмент у спорту и Спортски туризам. Б.К.